

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง คำกริยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ภาษาไทยยั่งยืน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำกริยา
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำกริยา

คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการ สภาพ หรือการกระทำของคำนาม และคำสรรพนามในประโยค คำกริยาบางคำอาจมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง บางคำต้องมีคำอื่นมาประกอบ และบางคำต้องไปประกอบคำอื่นเพื่อขยายความ

๑. หน้าที่ของคำกริยา มีดังนี้

- ๑.๑ ทำหน้าที่เป็นกริยาสำคัญของประโยค เช่น คน**กิน**ข้าว
นก**บิน**มาเป็นฝูง เป็นต้น
- ๑.๒ ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น **กิน**มากทำให้อ้วน เป็นต้น
- ๑.๓ ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น ฉันชอบ**เดิน**แอโรบิกตอนเช้า เป็นต้น
- ๑.๔ ทำหน้าที่ช่วยขยายกริยาสำคัญให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น พี่คง**จะ**กลับบ้านเย็นนี้ เป็นต้น
- ๑.๕ ทำหน้าที่ช่วยขยายคำนามให้เข้าใจเด่นชัดขึ้น เช่น ฉันชอบกินกล้วยเดี่ยว**ฝัด** เป็นต้น

๒. ประเภทของคำกริยาที่นักเรียนควรรู้จัก มีดังนี้

๒.๑ กริยาที่ต้องการกรรม (สกรรมกริยา) กริยาชนิดนี้ยังขาดความบริบูรณ์ในตัวเองต้องมีนามหรือสรรพนามมารับข้างท้ายจึงจะได้ความครบถ้วน เช่น

- เด็กกิน
- เขาเห็น
- แม่ครัวซื้อ
- ฉันชอบ

ข้อสังเกต ประโยคข้างต้นยังขาดความบริบูรณ์เพราะกริยาข้างต้นทำให้ผู้อ่านสงสัยว่ากินอะไร, เห็นอะไร, ซื้ออะไร, ชอบอะไร หากมีคำถามดังนี้ในใจ แสดงว่ากริยานั้นต้องมีกรรมมารับข้างท้าย เช่น

- เด็กกินขนม (คำว่า ขนม เป็นกรรมรองรับกริยา กิน)
- เขาเห็นฉัน (คำว่า ฉัน เป็นกรรมรองรับกริยา เห็น)
- แม่ครัวซื้อปลา (คำว่า ปลา เป็นกรรมรองรับกริยา ซื้อ)
- ฉันชอบเธอ (คำว่า เธอ เป็นกรรมรองรับกริยา ชอบ)

๒.๒ กริยาที่ไม่ต้องการกรรม (อกรรมกริยา) กริยาชนิดนี้แสดงอาการที่มีความบริบูรณ์แล้ว เช่น

- เด็กหัวเราะ
- ไก่ขัน
- น้องนอน
- นักกีฬาวิ่ง

ข้อสังเกต หากมีคำตามท้ายกริยาชนิดนี้ คำนั้นจะทำหน้าที่ขยาย ไม่ใช่กรรม เช่น

- เด็กหัวเราะเสียงดัง (เสียงดัง ขยายคำกริยา หัวเราะ)
- ไก่ขันนำฟัง (นำฟัง ขยายคำกริยา ขัน)
- น้องนอนกรน (กรน ขยายคำกริยา นอน)
- นักกีฬาวิ่งเร็ว (เร็ว ขยายคำกริยา วิ่ง)